

Tamara Pikel

VPLIV DRUŽINSKEGA OKOLJA NA REVSCINO IN SOCIALNO IZKLUČENOST OTROK

Revščina pomeni kršenje človekovih pravic. V primeru otrok je to še večji problem, saj vpliva na njihovo prihodnost, to pa ima dolgotrajne posledice tako za posameznika kot za družbo na sploh. Analiza mednarodno primerljivih kazalnikov socialne izključenosti (Laekenški kazalniki) kaže, da je stopnja tveganja revščine otrok najvišja v enostarševskih družinah, v družinah z brezposelnima staršema in pri slabše izobraženih starših. Socialna izključenost otrok se tako kaže na področjih materialne prikrajšanosti (počitnice, posedovanje računalnika, prehrana, stanovanjske razmere itd.) in izobraževanja, saj imajo otroci revnih staršev pogosteje slabše učne rezultate in zato dosežejo slabšo izobrazbo. Za Slovenijo je značilna razmeroma nizka stopnja tveganja revščine otrok, vendar so kljub temu na nekaterih področjih potrebne številne izboljšave, saj pravice otrok še zdaleč niso zagotovljene vsem.

KLJUČNE BESEDE: družina, materialna prikrajšanost, izobraževanje.

Tamara Pikel je diplomantka Fakultete za družbene vede Univerze v Ljubljani. Na Uradu RS za makroekonomske analize in razvoj je sodelovala pri izdelavi poročila Socialni razgledi. Kontakt: tamara_pikel@yahoo.com, tel.: 040/857740.

Tamara Rape Žiberna

ZADOVOLJSTVO Z DELOM V JAVNEM ZAVODU

V članku je predstavljenih nekaj temeljnih konceptov, povezanih s preučevanjem zadovoljstva z delom (oziroma zadovoljstva na delovnem mestu), kot so oblikovanje dela, motivacijske teorije, izgorevanje, kadrovski menedžment, menedžment človeških virov in socialno delo v delovnem okolju. Sledita predstavitev konkretnega javnega zavoda, v katerem so zaposlene večinoma socialne delavke, in analiza stanja. Socialne delavke so v preučevanem zavodu najmanj zadovoljne s plačo, obsegom dela, delovnimi razmerami in ugledom dela, največja prednost analiziranega javnega zavoda pa so dobri odnosi v kolektivu. Socialne delavke so zadovoljne tudi s svobodo, ki jo imajo pri svojem delu. Zadovoljstvo z delom je bilo v analiziranem javnem zavodu v letu 2006 razmeroma majhno (v primerjavi s stanjem v podobnih zavodih v Sloveniji), zato so v članku navedeni predlogi za izboljšanje stanja.

KLJUČNE BESEDE: zadovoljstvo z delom, javni zavod, socialno delo v delovnem okolju, izgorevanje.

Tamara Rape Žiberna, univ. dipl. soc. del., je podiplomska študentka menedžmenta neprofitnih organizacij in asistentka na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani. Kontakt: tamara.rape@fsd.uni-lj.si, tel.: (01) 3006237.

Jana Mali, Lidija Ovčar

ŽIVLJENJSKI SVET STAREJŠEGA KMEČKEGA PREBIVALSTVA

Zaradi vse večjega deleža starejšega prebivalstva, ki je značilen tudi za Slovenijo, postajamo pozorni na pojave, ki spremljajo staranje in starost. Premalo pozornosti pa namenjamo starejši kmečki populaciji, ki je zaradi nižjih pokojnin in slabše pokritosti ruralnih območij s socialnovarstvenimi storitvami še posebej ranljiva. Zato smo opravili pogovore s predstavniki starejše populacije, ki bivajo v domačem okolju in v domu za stare. Sogovorniki so v intervjujih odkrito priznali, da se počutijo revne, saj morajo mesečno z denarjem skrajno racionalno ravnati, tisti, ki živijo v domu za stare, pa nimajo niti dovolj lastnih sredstev za plačilo doma, zato jim pri tem pomagajo svojci ali občina. Svojci so zelo pomembna socialna opora, ne le sogovornikom, ki še živijo na kmetiji, temveč tudi sogovornikom, ki bivajo v instituciji. Vsi poudarjajo tudi pomen sosedskih odnosov. Poznajo patronažno službo, domove za stare in pomoč na domu, a so zlasti kritični do plačljivosti storitev, saj se jim zdijo predrage. Pridobljeni podatki kažejo na specifične potrebe starejše kmečke populacije in so v tem pogledu lahko v pomoč socialnim delavcem pri delu s tovrstno populacijo.

KLJUČNE BESEDE: stari ljudje, kmečko prebivalstvo, oblike pomoči, tveganja, socialne mreže.

Jana Mali je docentka na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani. Njeno področje raziskovanja in pedagoškega dela so: socialno delo s starimi ljudmi, supervizija in socialno delo. Kontakt: jana.mali@fsd.uni-lj.si, tel.: (01) 3006232. Lidija Ovčar, univ. dipl. soc. del., je zaposlena v Zdravstvenem domu Maribor, na oddelku pedopsihiatrije kot socialna delavka. Kontakt: lidija.ovcar@gmail.com.

Gabi Čačinovič Vogrinčič

SOUSTVARJANJE POMOČI V JEZIKU SOCIALNEGA DELA

Članek obravnava pomen razvoja in uporabe jezika znanosti in stroke socialnega dela v praksi. V socialnem delu nastaja nov, avtonomen jezik, ki dobro ubesedi ravnanje v procesih pomoči kot soustvarjanje iz etike udeleženosti in perspektive moči. Predstavi sistemsko teorijo socialnega dela Petra Lüssija kot prvo pomembno teorijo ravnanja in jo poveže s sodobnimi, postmodernimi koncepti socialnega dela v delovnem odnosu, ki v soustvarjanje poveže spoštljive in odgovorne zaveznike (socialne delavce) in eksperte iz izkušenj. Temeljna teza prispevka je, da v znanosti in stroki potrebujemo spoštljivo ravnanje in disciplinirano uporabo jezika socialnega dela v teoriji in praksi, vedno, brez izjeme. Argumenti v podporo tezi so: jezik ubesedi način ravnanja; jezik socialnega dela prinaša spremembe; je spoštljiv jezik soustvarjalcev v procesu pomoči, ki temelji na perspektivi moči; je pomemben v sooblikovanju skupnih projektov v sodelovanju z drugimi strokami.

KLJUČNE BESEDE: sistemsko socialno delo, soustvarjanje pomoči, delovni odnos, etika udeleženosti, perspektiva moči.

Izr. prof. dr. Gabi Čačinovič Vogrinčič je zaposlena na Fakulteti za socialno delo Univerze v Ljubljani. Vse svoje znanstveno, pedagoško in poklicno delo je posvetila razvoju znanosti in stroke socialnega dela. Na fakulteti je razvila predmeta psihologija družine, socialno delo z družino in teorije pomoči socialnega dela. Kontakt: gabi.cacinovic@fsd.uni-lj.si, tel.: (01) 2809253.